

INCEST TRAUMA CENTAR - BEOGRAD
Grupa za podršku seksualno zlostavljanoj deci,
žrtvama incesta i žrtvama rata

Adresa: Mačvanska 8
11000 Beograd, Republika Srbija
Tel./fax + 381 11 386 13 32
e-mail: itcentar@eunet.rs
website: www.incesttraumacentar.org.rs

SMERNICE NOVINARKAMA / NOVINARIMA PRI IZVEŠTAVANJU
O PROBLEMU SEKSUALNOG NASILJA

Drage kolegice i kolege,

Vaša uloga kao saveznica i saveznika u borbi protiv seksualnog zlostavljanja je veoma važna!

Vaš značaj za informisanje javnosti je velik!

Vaša odgovornost za informisanje javnosti je izuzetno velika!

U tom cilju...

- **Ne mešajte pojam "seksualno zlostavljanje" sa pojmom «pedofilija»**
Nisu sve osobe koji seksualno zlostavljaju decu pedofili!

Pedofili su osobe koje privlače i seksualno uzbuđuju iskuljučivo deca, i koje ne ostvaruju funkcionalnu vezu sa odraslim osobama. Čine do 10 % ukupnog broja počinitelaca seksualnog zlostavljanja.

Osobe koje seksualno zlostavljaju decu u najvećem broju slučajeva imaju uobičajene partnerske odnose sa odraslim osobama

- **Ne brkajte pojmove «seksualno nasilje» i «nasilje u porodici»**

Ili tačnije, imajte na umu da se Incest Trauma Centar-Beograd bavi problemom seksualnog nasilja - a ne nasiljem u porodici. Seksualno nasilje je marginalizovano, «po strani», u odnosu na nasilje u porodici koje je i vidljivije kao tema i predmet mnogih javnih kampanja. Ukoliko pišete tekst o problemu nasilja u porodici, razmislite da li se i koliko u Vašu koncepciju uklapaju podaci o seksualnom nasilju kao posebnoj temi - i koliko će krajnji rezultat biti jasan Vašim čitaocima.

- **Ne unosite svoje procese u tekst koji pišete ili emisiju koju vodite.**

Da, sasvim je razumljivo da Vam i tema i podaci mogu biti «nezamislivi», «užasni», «strašni», «monstruozni» i «jezivi», posebno ako se po prvi put

srećete sa problemom seksualnog nasilja. Međutim, razmislite za trenutak kakvu poruku šaljete ako ovakve reči koristite u tekstu ili svojoj emisiji. Pored toga što doprinosite tome da ova tema ostane tabu (ko bi želeo da čita ili sluša o «strašnim» stvarima, sem ako nisu predstavljene kao jednokratna senzacija?), poručujete osobama koje su preživele seksualno nasilje da je to što im se desilo zaista «jezivo» i «nezamislivo». A kome bi one mogle da takve stvari povere? Kome da ispričaju, ako je to toliko užasno? Ko bi mogao i želeo to da čuje?

Niko ne očekuje od Vas da ostanete ravnodušni u odnosu na ovu temu. Ono što očekujemo je da, kao profesionalka / profesionalac, svoje lične reakcije i procese držite pod kontrolom tako da oni ne daju odlučujući pečat krajnjem produktu Vašeg rada.

- Ne očekujte uvek «jadnu decu» ili «jadne žene» kao žrtve seksualnog nasilja

Osobe koje su preživele seksualno nasilje su izuzetno jake - čim su uspele da ovu traumatičnu situaciju prežive. Neke od njih možda žive u Vašem okruženju i Vi ih lično poznajete, a nema nikakvog znaka po kome biste pretpostavili šta im se dogodilo. Ne očekujte da su one uvek i isključivo slomljene, klonule duhom i poražene - i ne opisujte ih tako svojoj publici!

Takođe, ne očekujte da ćete preko Incest Trauma Centra-Beograd moći da dobijete «izjavu žrtve», odnosno neke naše klijentkinje. To je pravilo oko koga nema pregovaranja.

- Oporavak od seksualnog zlostavljanja je moguć

Kako biste se Vi osećali da ste preživeli seksualno nasilje i da stalno čitate / slušate da Vam «nema leka» i da su Vaša «psihička oštećenja» doživotna? Bez obzira na izjave raznih psihologa, psihijatara i drugih profesionalaca iz sfere mentalnog zdravlja koji neretko tvrde suprotno - oporavak od seksualniog zlostavljanja je moguć. Pod odgovarajućim uslovima i uz pravilnu podršku, osobe koje su ga preživele mogu da se oporave.

- Kada koristite statističke podatke Incest Trauma Centra-Beograd:
 - podaci su sačinjeni na osnovu uzorka od 9 prijavljenih slučajeva nedeljno našoj službi.
 - podaci su za teritoriju cele Srbije. Ne postoje izdvojene statistike za teritoriju Beograda.
 - ove statistike su rađene na osnovu baze podataka Incest Trauma Centra-Beograd, a ne na osnovu istraživanja ili sl.

- podaci ne znače da je ovaj problem «sve češći i češći» i da je nastupila «epidemija», već da se seksualno zlostavljanje češće prijavljuje - što je značajna i važna stvar!

- Ukoliko imate više sagovornika / sagovornica, bitno je da jasno i precizno navedete iz koje ustanove / nevladine organizacije je svaka/ svako od njih

U suprotnom, zbunićete svoju publiku, koja će ostati u nedoumici ko je na kojoj poziciji i odakle dolazi - a naročito ukoliko su izneseni međusobno suprotostavljeni stavovi!

- Ne potcenjujte značaj istraživačkog novinarstva...
...koje je retkost u našoj sredini, ali može da ima značajne rezultate!

- Pored svojih, poštujujte i naše vreme, rokove i obaveze
Ukoliko nas pozovete dva sata pre nego što Vam je rok za predaju teksta ili dan pred snimanje emisije, veoma je verovatno da će krajnjim rezultatom obe strane biti nezadovoljne. U cilju kvaliteta, važno je da nas kontaktirate makar dva dana pred snimanje ili predaju teksta.

Drage kolegice i kolege,
Vaš doprinos prevenciji i edukaciji može biti presudan!

S poštovanjem,
Tim Incest Trauma Centra - Beograd

25. novembar 2007.